

BJÄREHALVÖN ETTUNIKT GOLFÄLDERSLANDSKAP

Den fagra Bjärehalvön är en pärla att utforska, ur ständigt nya bunkrar. Bland böljande fairways och ruffar, tees och greener med vindlande flaggor, nedsänkta i vackra koppar, väntar otaliga skönhetsupplevelser.

En pärla var Bjärehalvön också för golfälderns besökare. Då, under ca 80 år (1934-2013 e Kr), var klimatet ett par grader mildare än idag. Bjäres lätta jordar och lättköpta politiker passade golfälderns utövare. Golfrestaurangerna och de ståtliga bunkrarna lade man gärna på höjder med vid utsikt, och sådana kunde Bjäres politiker erbjuda i mängd. Den långa havskusten var guld värd under en tid när långväga handel och kontakter blomstrade invid marknadsplatsen i Boarp och väg 105 var den bästa att färdas på från flygplatsen och direkt till golfbanan.

Än idag präglas Bjärelandskapet starkt av de många spår som golfäldersfolket lämnat efter sig. De stora greenerna möter oss överallt på höjderna - de är mer än sju - och den uppmärksamme vandraren finner mängder av gåtfulla tecken från golfälderns föreställningsvärld, såsom peggar och vita handskar, vattenhinder, doglegs och golfsuieristningar.

Golfäldern har kallats "Europas sista guldålder". Den sociala organisationen var stark och golfspelet var en värdig symbol för makt och rikedom. Från golfälderspalatsen i Stockholm spreds den nya livsstilen snabbt söderut till Bjäre tillsammans med föremål, ett nytt språk och ett helt nytt kulturmönster.

Det gick fram till år 2013 e Kr, sedan gjorde urbefolkningen uppror.

Du, som idag, år 2023, besöker Bjäres golfälderslandskap ska inte missa att ta en titt på statyn i centrum av Båstad. Den fåniga statyn, som stod där i början av 2000-talet, har skickats till Rom, där den hör hemma, och ersatts med en staty över några av våra kommunala politiker. Statyn har inskriptionen "Oss köpte dom aldrig" och restes 2014 e Kr av den bofasta befolkningen som ett tack till de politiker som hade civillikage nog att stoppa den osunda exploateringen av Bjäre.

GOLFÄLDERSFYND FRÅN BJÄREHALVÖN 1934-2013 e Kr

Golfpaket. S.k. helhetslösning. Arkeologerna är än idag konfunderade över hur övermattning med green-fee kunde rymmas i paketet.

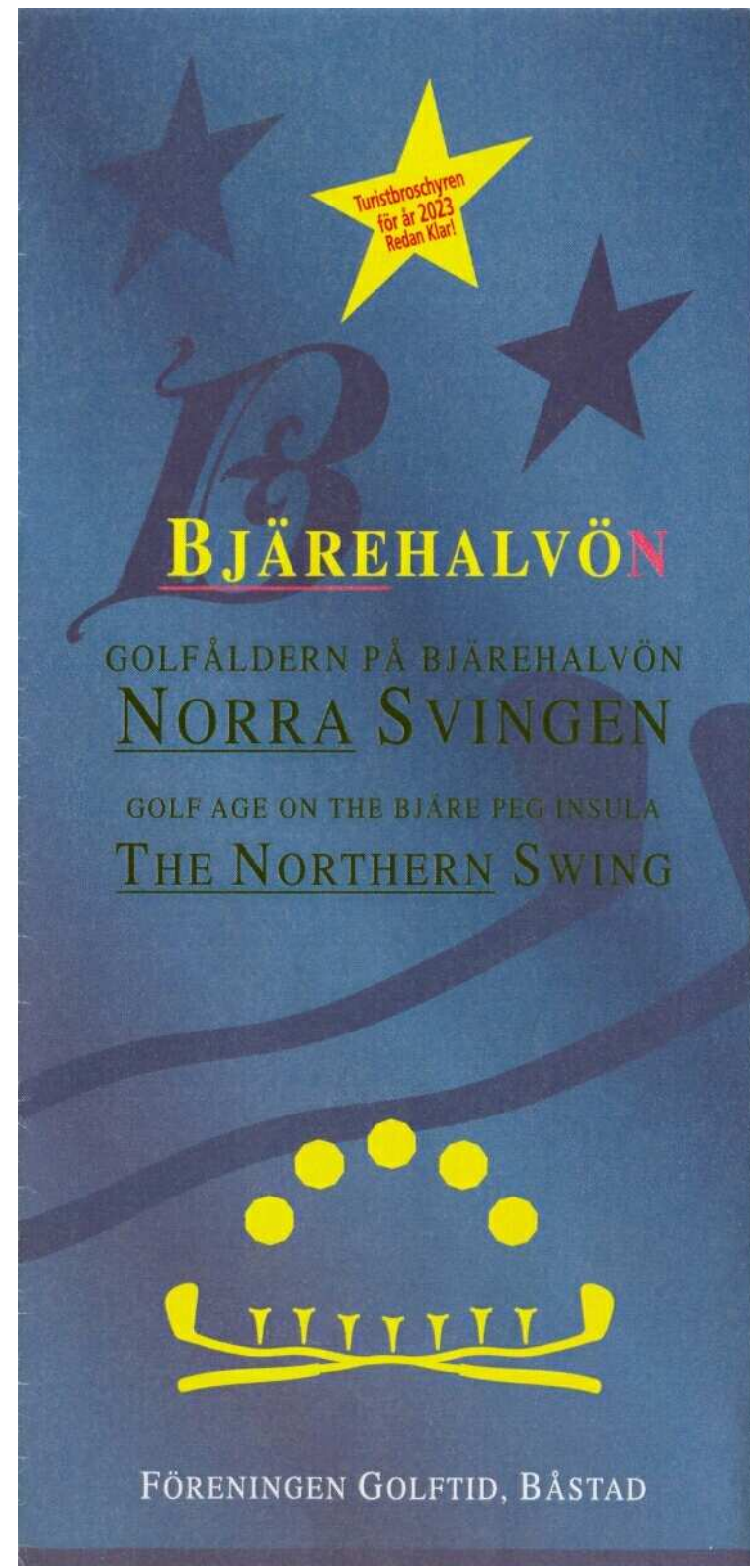

Par 3 boll. Torekov.

Golfkeps. Öllöv.

Jäm 8, delvis skadad, med rester av grafit vid skaftet. Påarp.

1. TOREKOVSGREENERNA

Forntida sjöfarares landmärken

Flera stigar leder genom resterna av denna be vuxna seaside-bana, de s.k. strandmalarna, eller greenerna som de också kallas, arton stora ansade grasmattor från golfåldern. Namnet kommer av det ålderdomliga engelska ordet green i betydelsen grön, men bygdens gamla menar att greenerna fått sitt namn av de många kvinnor som stått häruppe, grinat illa och spanat efter sina män, som inte återvänt i tid från Hallands Väderö för en foursome. Från sjösidan är greenerna en imponerande syn och ett landmärke för sjöfarare sedan mitten av 1920-talet.

Upphittade scorekort i området pekar på att greenerna hade sin storhetstid under åren 1924-2013 e Kr.

Obs! Här kan stövlar eller grövre skor behövas.

8. SOLSIDAN

En plats med märklig koppling

Floran i Påarp är, som på så många andra av Bjäres golfåldersgreener, mycket artrik, vilket tyder på att man haft djur såsom Albatross, Birdie och Eagle på greenerna eller slagit växtligheten utan avbrott under mycket lång tid, kanske ända sedan greenernas tillkomst.

Området är från yngre golfåldern, närmare bestämt år 2003 e Kr. Från denna tid har man vid utgrävningar hittat direkta kopplingar till en äldre trädgård Norr om Viken, daterad från år 1906 e Kr. Arkeologerna har även hittat fragment av papper på vilka det står i gammal skrift ordet "hetslösning". Detta kan vara förklaringen, menar experterna, till varför andra dokument som hittats i området, såväl ansökningar som beslut och avtal, alla har samma datum.

Sedan golfålders greenerna år 2013 e Kr lagts i träda går det åter att "åka hit ut och titta på en blomma."

7. ÖLLÖV

Den sista fairwayen

Öllöv var en av de fairways som hade kortast storhetstid (År 2006 e Kr till 2013 e Kr). Öllöv kallas också "vårt lönsamma odlingsdistrikt" och påminner i mycket om platsen väster därom, det vackra naturreservatet vid kusten. På en märklig långsträckt plattform har en rad stora greener anlagts. Vid utgrävningar efter banans nedläggning har kunnat fastställas att det under golfåldern i Öllöv använts inte mindre än tre olika sorters gräs; rödven, ängsgröe och rödsvingel,

I en ruff hittades år 2014 e Kr resterna av en caddie. Det visade sig att han drabbats av någon form av pest. Nästan hela kroppen var full av utslag.

2. SÖNNERTORPET

Gåtfulla spår

Här har en gång legat en viktig golfkultplats. Troligen var det under golfåldern som man åstadkom sina gåtfulla märken i marken: tiotals gropar, s.k. sandgropar eller bunkrar, avlånga fördjupningar, rännor och här och var fot-suleformade urholkningar. Dessa urholkningar är den vanligaste typen av hål ristningar. Små uthuggna runda gropar på tee, gjorda av klackarna på golfskor, kan ha haft betydelse i samband med kulten, kanske för att främjandehandikappet.

Utgrävningar av nio gamla utslagsplatser har daterat området till perioden 2001-2013 e Kr och visat att banan var slopad redan innan den började utnyttjas. De omfattande fynden av mynt på tee visar tydligt att det rört sig om en pay&playanläggning.

6. ÅKASLUTTIMINGEN

Skånes största golfslutning

Det berättas att den väldiga Åkaslutningen, Skånes största golfslutning, byggdes över en man, som stupat vid ett missat slag här. Detta är förstasågen, men vad vi däremot vet om slutningen är inte mindre spännande. Den blev uppförd år 1989 e Kr och utvidgades kraftigt 5 år senare, för att 20 år senare falla i träda. Det har visat sig vid utgrävningar av golfålders slutningar att de ofta innehåller rikt utrustade golfbagar, och mycket tyder på att caddien haft en framträdande plats i golfålders samhälle.

3. VATTENHÅLET

Helig mark sedan urminnes tider

Kvarlevorna av Båstads golfbana (1930-2013 e Kr) har ett sällsynt vackert läge med hela nordvästra Bjäre för sina fötter. Här har varit helig mark sedan urminnes tider. Strax intill har också Bjäres största marknadsplats med lågprisladat legat.

Arkeologiska utgrävningar visar på många vattenhål för golfare och naturälskare. Området var under sin storhetsperiod det största i sitt slag på Bjärehalvön. 18 greener kan dateras från 1930 e Kr och övriga 18 från tidigt 1990-tal. Invid resterna av klubbhuset har arkeologer hittat ett mycket litet fynd från tidigt 2000-tal e Kr. Experter tror att det rör sig om det s.k. årliga intaget, som under denna period lär ha varit ytterst litet.

4. BOARP

Ett pärlband av bunkrar

Mängden bunkrar i Bjäres marker är bland de största i Norden. På Boarps golfbana (daterad till år 2005 e Kr) finns en av de mest spännande platserna. Vid en inventering här år 2015 e Kr hittades 89 bunkrar spridda över ett antal fairways. Många av dessa är osedvanligt stora, och under inventeringen mättes rent av Nordens hittills största och djupaste bunkrar upp. Troligen har bunkrarna huggits ut under golfåldern, och det ligger nära till hands att tänka sig platsen som en central scen för den tidens åkallan av högre makter.

En samling benrester och golfvagnar, som hittats invid tee 12 bedöms av experter ha tillhört köande golfspelare, som ej hann spela klart före banans nedläggning år 2013 e Kr.

5. BJÄREHÖGEN

Med utblick över tre vatten

Den ca 0,5 km långa gångstigen från väg 105 till forna Bjäre GK är en vandring bakåt i tiden. Den gamla fågatan leder till resterna av ett gammalt klubbhus, nu en mäktig golfåldershög, med vidunderlig utsikt i tre väderstreck: mot Skälderviken och Kullen, mot Hallands Väderö och mot Laholmsbukten. Här finner du också andra spår i marken, som klubbor från järnåldern, bland annat en järn nia, och ålderdomliga järn åttor.

Trots att man vid utgrävningar hittat 18 koppar har det inte varit möjligt att tidsbestämma varken fairway eller ruff. Det enda man vet är att verksamheten i området upphörde år 2013 e Kr i samband med att sista bofasta barnfamiljen hotade att lämna Bjäre för gott.